

5.1.2e ACC-LT no.2

Programma Directoraat-
 Generaal Samenleving en
 Covid-19 (DGSC-19)

5.1.2e

T 5.1.2e
 5.1.2e@minjenv.nl

Datum
 30 september 2021

Notulist
 5.1.2e

verslag

ACC-LT nr.2

Omschrijving	verslag ACC-LT nr.02
Vergaderdatum en -tijd	30 september 2021, 11:00-12:00 uur
Vergaderplaats	Webex
Aanwezig	5.1.2e BZK), 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e (PDC-19 DEF), 5.1.2e (VNG), 5.1.2e (NKC), 5.1.2e AA), 5.1.2e 5.1.2e (DGSC-19) 5.1.2e 5.1.2e AZ), 5.1.2e OCW), 5.1.2e ACC-LT), 5.1.2e ACC-Actua), 5.1.2e 5.1.2e
Afwezig	5.1.2e

1. Opening en mededelingen

5.1.2e heet de deelnemers welkom en laat weten dat hij de 5.1.2e als 5.1.2e bij dit overleg vervangt.

2. Verslag ACC-LT 19 september 2021

Het verslag wordt zonder wijzigingen vastgesteld.

3. Plan van aanpak thema

Thema #4 Hybride werken (notitie SZW)

De 5.1.2e geeft een toelichting op deze tussentijdse update op het thema "Hybride werken" dat samen met I&W is voorbereid. De 5.1.2e stelt dat dit plan van aanpak meerdere perioden beslaat: de afgelopen periode is ter informatie, de huidige periode van voorzichtige terugkeer naar kantoor en de meer lange termijn. Er volgt eind 2021 een toekomst advies van de SER over dit onderwerp.

De 5.1.2e merkt op dat het positief is dat er bij fase 3 duidelijk stelling wordt genomen dat wij niet terug willen naar het "oude normaal" maar liever naar een "nieuw normaal", het hybride werken. Voorts stelt hij dat het SER advies hierin belangrijk zal zijn omdat daaruit zal blijken wat het hybride werken precies inhoudt. In hoeverre heeft de overheid instrumenten om daarop te sturen, als 5.1.2e naar de andere werkgevers toe, en hoever wil de overheid gaan in die sturing. De 5.1.2e stelt dat, ook in fase 2,

het voorzieningenniveau om het hybride werken zo aantrekkelijk mogelijk te maken nader uitgewerkt moet worden.

De 5.1.2e stelt dat dit goede stuk ook voor BZK als werkgevers van het Rijk een aanleiding is om te blijven kijken wat zij hierin kunnen doen. Hij voegt toe dat er buiten het SER advies om, breder gekeken zou moeten worden, hij noemt in dit verband als voorbeeld de spitsheffing.

De 5.1.2e sluit bij de complimenten van de collega's aan en doet twee aanvullende suggesties. Zij stelt dat de vragen aan de SER erg randvoorwaardelijk lijken terwijl het goed is om de vraag waarom wij dit willen ook scherp voor ogen gehouden moet worden. Als tweede stelt zij dat er een grote groep Nederlanders is die niet hybride kan werken en vraagt hoe wij die scheiding willen overbruggen.

De VNG stelt dat dit thema heel herkenbaar is, bijvoorbeeld in relatie tot het arbeidsvoorwaardenpakket of in relatie tot de groep die niet thuis kan werken. Voorts speelt nu voor gemeenten de vraag of men behalve digitaal, op de lange termijn ook hybride kan gaan werken bijvoorbeeld bij Raadsvergaderingen.

De 5.1.2e merkt op dat de focus primair een kant opgaat terwijl je formeel niet helemaal uit kunt sluiten dat het ook heen en weer kan gaan in fasering. Hij doet de suggestie om een aanvullende zin hieraan te wijden aangezien wij nog niet helemaal van de pandemie af zijn.

De 5.1.2e meldt dat I&W in oktober een campagne begint over hybride werken.

De 5.1.2e stelt nogmaals dat er, conform een eerdere toezegging van 5.1.2e in de opdrachtformulering van alle thema's geen budgettaire claims opgenomen zullen worden. De 5.1.2e voegt toe dat er, afgezien van het SER advies, behoefte is aan een verdere afbakening en concretisering over wat er precies gedaan gaat worden. Dit punt is volgens hem in projectplannen #5 en #6 preciezer aangegeven dan bij projectplan #4.

De 5.1.2e stelt dat wij ons nu in een experimentele fase bevinden en dat er ook buiten het SER advies om gedacht wordt. Zij stelt dat het advies zal dienen als basis om tot een concrete agenda te komen. Ondertussen proberen wij kennis te delen. Op de vraag over welk instrumentarium de overheid beschikt om het doel te bereiken stelt 5.1.2e dat een brede input helpt om hardere keuzes te maken. Hybride werken is slechts één van de manieren om werken, een deel van de samenleving verkeert niet in een positie om dit vraagstuk te kennen. De 5.1.2e stelt dat in relatie tot de arbeidsvoorwaarden het bedrijfsleven zeer verschillend met hybride werken omgaat, SZW laat zich door de ervaringen inspireren. Suggesties blijven welkom.

De 5.1.2e licht toe dat dit thema een uitzondering is binnen de groep van 6 thema's omdat er al een interdepartementale werkgroep liep, onder leiding van SZW en I&W. Vanuit de interdepartementale optiek zou hij graag een extra impuls eraan willen geven door de kennis over hybride werken domein overstijgend te gebruiken voor bijvoorbeeld het (middel- en hoger)onderwijs of voor consulten in de zorg. Hij herhaalt dat, voor de korte termijn, er voor dit project geen budgettaire claims neer worden gelegd. Dat kan natuurlijk veranderen als het advies van de SER en een nieuw kabinet mogelijk andere

Datum
 30 september 2021

gevolgen aan het hybride werken zou stellen zoals bijvoorbeeld bij het rekeningrijden.

De 5.1.2e voegt toe dat in dit levende experiment waar wij in zitten het belangrijk is dat wij proberen ook de ongrijpbare factoren te blijven evalueren. De effectiviteit van werk en werkgenot zijn lastiger hard te maken en raken daardoor op de achtergrond. Hij stelt dat het van groot belang is om echt een oordeel te hebben over wat wij aan het doen zijn, anders "wint altijd de Euro".

De 5.1.2e concludeert dat de ACC-LT instemt met dit Plan van Aanpak Hybride Werken onder voorbehoud van de hiervoor genoemde aandachtspunten en dat er op gezette tijden daarover terug gerapporteerd wordt.

4. Plan van aanpak thema's (gezamenlijke bespreking)

#5 Voorbereiding toekomstige pandemische crisis + #6 Institutionele verhoudingen tijdens en na crisistijd

De 5.1.2e licht de inhoud, het proces en het resultaat toe en ook de onderlinge samenhang van deze thema's aan de hand van de meegezonden PowerPoint presentatie. Hij stelt dat het hier niet gaat over de vraag hoe je een toekomstige pandemie te lijf gaat of over hoe je een crisis aanpakt. Dit gaat over de vraag hoe wij de samenleving beter kunnen voorbereiden op en betrekken bij toekomstige crises in deze vorm. De vragen die hier aan de orde komen gaan bijvoorbeeld over het voorkomen van maatschappelijk ongenoegen en het benutten van capaciteit. De 5.1.2e stelt dat de vraag hoe de institutionele verhoudingen op Rijksniveau en lokaal niveau zich tijdens de crisis hebben ontwikkeld toegelicht zal worden aan de hand van essays waar een aantal rode lijnen uit getrokken zullen gaan worden. Er is voor deze benadering gekozen omdat er al diverse officiële evaluaties lopen. De essays zijn bedoeld als aanvulling en ter inspiratie naast de officiële evaluaties.

De 5.1.2e geeft deze twee herstelopgaves gezamenlijk in bespreking aan het ACC-LT.

De 5.1.2e spreekt waardering uit voor deze plannen van aanpak en merkt op dat het van belang is om stil te staan bij de organisatie van de sturing in de gezondheidszorg. Volgens de 5.1.2e zit hier een nadrukkelijke link die niet buiten beeld mag raken ondanks het feit dat het in dit thema niet gaat om "pandemic preparedness".

Namens de 5.1.2e stelt de PDC-19 NCTV dat het van belang is dat wij voor een pandemie niet een geheel aparte crisistructuur oprichten maar aansluiten bij de algemene structuren die al bestaan, vorig jaar zijn er heel veel dingen goed gegaan binnen die structuur. Voorts stelt hij dat er gewaakt moet worden dat het beeld ontstaat dat de politie te ongericht bezig is geweest in het afgelopen half jaar, dit signaal moet niet afgegeven worden.

De 5.1.2e stelt dat met betrekking tot het maatschappelijk ongenoegen er ook gekeken moet worden naar het bedrijfsleven en, voor wat betreft de vitale sectoren, ook de voedselzekerheid daarin meegenomen moet worden. Volgens de 5.1.2e mag het ten aanzien van de essays niet lijken dat evaluaties niet nodig zijn hij vraagt zich af en hoe wij de essays en de

evaluaties ten opzichte van elkaar moeten zien. Tot slot vraagt hij zich af of de tijdslijn niet te ambitieus is.

De 5.1.2e vraagt hoe er Rijksbreed omgegaan wordt met "early warnings".

De 5.1.2e spreekt waardering uit voor deze moeilijke "puzzel" opgaven en sluit aan bij de vraag over de "early warnings". In het kader van de witte vlekken vraagt zij aandacht voor de uitvoerbaarheid bij het helpen op onderdelen van een aantal specifieke sectoren.

De 5.1.2e spreekt eveneens zijn waardering uit. Hij sluit aan bij de reactie van 5.1.2e en vult aan dat de sector zorg twee traditionele invalshoeken kent: de traditionele volksgezondheidspartijen (GGD etc) waar al een institutionele verhouding mee bestaat en de overige partijen waarvan wij hebben gezien dat die snel werden aangehaakt. Is dit opgenomen in de "pandemic preparedness" van VWS? Hij voegt toe dat er niet alleen gekeken wordt naar de geleerde lessen van deze pandemie, omdat de volgende pandemie er heel anders uit zou kunnen zien. Hoe kijken wij net iets breder dan wat wij nu hebben meegemaakt en vraagt of daar over nagedacht wordt.

De 5.1.2e spreekt haar volledige instemming uit voor de stukken en merkt op dat de 5.1.2e betrokken is geweest bij de totstandkoming van projectplan #5. In reactie op 5.1.2e en 5.1.2e stelt zij dat VWS 22M voor pandemische paraatheid heeft geclaimed en gekregen. Een van de belangrijkste onderwerpen daarin is het krijgen van meer centrale sturing "zorgbreed" in tijden van crisis.

De 5.1.2e doet het aanbod om de netwerken en kennis en kunde van OCW ter beschikking te stellen om onvrede en de rol die sociale media daarin spelen te onderzoeken. Zij merkt op dat zij de flexibiliteit die nodig is om je zo goed mogelijk voor te bereiden op een volgende crisis mist in deze projectplannen. Zij kan zich erg vinden in de aanpak die voorgesteld wordt voor wat betreft de institutionele verhoudingen maar de vraag lijkt veel omvattender, misschien moet hier iets gedaan worden aan management van verwachtingen?

De 5.1.2e stelt dat de projectplannen er goed uitzien en vraagt zich aanvullend af hoe ervoor gezorgd kan worden dat het efficiënt blijft zodat er niet dubbel gewerkt wordt.

De 5.1.2e onderstreept nogmaals de opmerking van PDC-19 NCTV dat de indruk niet gewekt moet worden dat er dingen compleet verkeerd gegaan zijn maar dat sommige dingen beter kunnen. Ook voor hem is het interdepartementaal delen van het "early warnings" systeem een aandachtspunt van groot belang. Hij spreekt zijn brede steun voor de twee stukken uit.

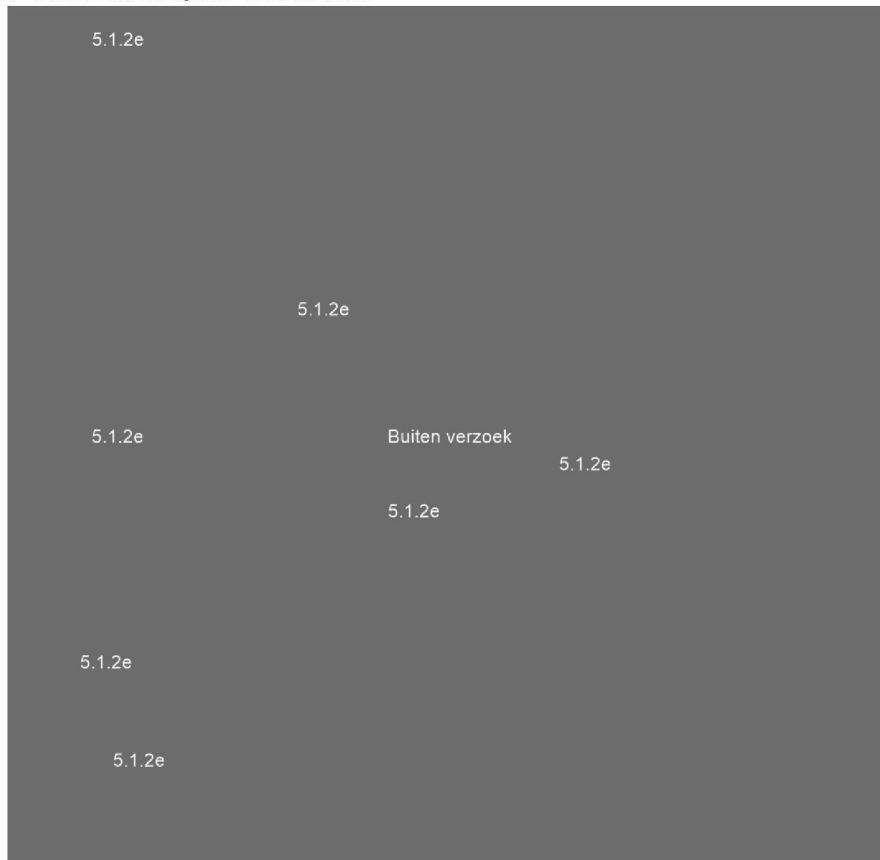
De 5.1.2e stelt dat hij alle aanvullingen en suggesties zonder meer overneemt. De vragen over het VWS deel en de sturing op lokale instituties valt buiten deze afbakening, het team van DGSC-19 gaat over de interdepartementale kant en niet over de VWS kant, dit wordt opgepakt binnen VWS. De 5.1.2e voegt hieraan toe dat het aanvullend mooi zou zijn om op enig moment in samenhang met VWS dit onderwerp in den brede te bespreken in de ACC-LT. De 5.1.2e stemt hiermee in. Het is, volgens de 5.1.2e goed om geen aparte crisisstructuur in het leven te roepen, maar wel te beseffen dat deze crisis een ander soort crisis is omdat het al zo lang

Datum
 30 september 2021

duurt. Hij merkt op dat dit om een aangepaste aanpak vraagt. Voor wat betreft de opmerkingen van de 5.1.2e en de 5.1.2e over de effectieve benutting stelt de 5.1.2e dat de formulering hierover aangepast kan worden. Hij is het eens met de suggestie van de 5.1.2e om ook te kijken naar het bedrijfsleven in verband met maatschappelijk ongenoegen en ook naar de voedselzekerheid. De terechte en ook moeilijke te beantwoorden vraag over "early warnings" wordt zeker meegenomen, en voor de vragen over uitvoerbaarheid geldt hetzelfde. Het aanbod van 5.1.2e inzake social media wordt graag aangenomen en haar opmerking over flexibiliteit is volgens 5.1.2e terecht eveneens als de opmerking van 5.1.2e over het vermijden van het doen van dubbel werk. Voor wat betreft de ambities stelt 5.1.2e dat de streefdatum om dit (tussen)product klaar te hebben half november is met eventueel een uitloop tot half december. Het betreft dus niet de eind evaluatie, het is een hulpmiddel om te kijken naar de toekomst nu er nog voldoende momentum is.

De 5.1.2e concludeert dat ook deze twee herstelopgaven de instemming van de ACC-LT hebben onder voorbehoud van de hiervoor genoemde aandachtspunten. De 5.1.2e stelt voor om half november de voortgang van deze herstelopgaven in de ACC-LT te vernemen.

5. Plan van aanpak "Herdenken"

Programma Directoraat-
 Generaal Samenleving en
 Covid-19

Datum
 30 september 2021

5.1.2e

5.1.2e en ver 5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

6. Rondvraag en sluiting

De 5.1.2e brengt nogmaals in herinnering dat er binnen zijn team nog een aantal leuke plekken voor de komende twee maanden open zijn voor jonge medewerkers en dat zij daarna gegarandeerd weer terugkeren naar hun oorspronkelijke plek.

In de ACC-LT van 14 oktober staat de bespreking van evaluatie en verantwoording op de agenda. De 5.1.2e komt dan met een inhoudelijk plan over de ideeën over wat en hoe dit de komende tijd te gaan doen. Daar horen twee besluiten bij over de ophanging en financiering ervan vanaf 2022. Hiervoor is geen bestaande standaard praktijk of structuur om tot zo'n besluit te komen, de 5.1.2e zal hiertoe de komende tijd één op één of in kleiner groepsverband alvast wat voorbereidende gesprekken gaan voeren. Evaluatie en verantwoording is erg belangrijk er moet op een gegeven moment iets over besloten worden. Mogelijk is het 5.1.2e hier de beste plek voor. De 5.1.2e vraagt 5.1.2e wat voorwerk te doen en biedt aan om hierover mee te denken.

De 5.1.2e staat stil bij het feit dat dit de laatste ACC is waar de 5.1.2e bij aanwezig is. Als 5.1.2e is zij een van de steunpilaren hiervan geweest, waarbij zij manmoedig heeft geprobeerd om structuur aan te brengen aan de waan van de dag en het uur. 5.1.2e dankt, namens de ACC, de 5.1.2e voor haar inzet en zeer goede werk.